

Vil utsatt slått berge eller utslette svarthalespoven? Uttalelse til høring vedr. forslag til endringer i Forskrift om svarthalespove Høringsfrist 26.04.13

Bakgrunn;

Svarthalespove fikk som en av 8 prioriterte arter en egen forskrift den 20.05.11. Forskriften har utspring fra naturmangfoldloven paragraf 5.

Svarthalespoven har gått tilbake på kontinentet, men på verdensbasis teller den 650.000-850.000 individer.

Underarten *Limosa Limosa* kom til Norge for ca 40 år siden. Idag hekker den kun på Jæren. Den er helt i randsonen av hvor langt nord den klarer å hekke. Her hekker den kun på intensivt drevne grasenger. Den kommer i april måned, og for å kunne starte hekking, krever den bl.a. noe fuktige, åpne enger og 10-15 cm høyt vegetasjon. Bøndernes høyintensive jordbruk med grasproduksjon av flerårig eng og raigras, er den eneste vegetasjonen som fyller disse kravene så langt nord og så tidlig på våren.

Dermed hekker svarthalespoven tilnærmet 100% på disse jordene.

Den har ikke klart å tilpasse seg noen våtmarksområde eller strandsone. Dette fordi disse sonene ligger brunsvidd når hekketiden skal starte, og har ikke den vegetasjonen som trengs for å starte hekking.

Teori for Miljøverndepartementets tiltak er feil;

Miljøverndepartementet har tatt utgangspunkt i en teori om at det er bøndene som er hovedårsak til at svarthalespoven går tilbake.

De tror at fugleungene blir berget, ved at bøndene utsetter slåttetidspunktet til etter de er blitt flygedyktige i begynnelsen av juli måned.

Er dette en holdbar teori?

22.03.13 hadde Miljøverndepartementet et orienteringsmøte for de berørte bøndene i Klepp, der de fortalte om forslag til endringer i forskrift om svarthalespove.

I åpen diskusjon spurte undertegnede representantene fra Miljøverndepartementet om de kjente til literatur som taler mot at utsatt slått er et effektivt tiltak.

Dette valgte de å ikke svare på, men fortalte i stedet om at det i Nederland var kjøpt opp områder, som var blitt lagt om til våtmarker, og at dette var effektivt!

Litt om gressklipping & dødelighet hos *Limosa* kyllinger:

Den vedlagte linken viser hvordan forsøktet fulgte 662 svarthalespove unger.

Den viste at **kun 5-10% av dødeligheten skyldes grassklipping, mens 70-85% skyldes predatorer**.

Dette viser i all tydelighet hvor feil teoriene til miljømyndighetene i Norge er på dette punktet.

<http://link.springer.com/article/10.1007%2Fs10336-008-0328-4>

Abstract

Grassland-breeding shorebirds show widespread declines due to a reduction in breeding productivity following agricultural intensification. However, there is also concern that increasing predation causes further declines or precludes population recovery. Predation may itself be enhanced by agriculture through changes in habitat or food availability, but little is known about the mortality of nidifugous shorebird chicks. We studied mortality by radio-tagging 662 chicks of Black-tailed Godwit *Limosa limosa* and Northern Lapwing *Vanellus vanellus* in 15 farmland sites in the Netherlands. Tagging and handling had no effect on the condition and survival of godwit chicks, but body condition was reduced by 6-11% in lapwing chicks wearing a tag for longer than 3 days. Fledging success was 0-24% in both species. Mortality was highest in young chicks but remained considerable until after fledging. Losses were traced mostly to predators (70-85%; 15 species, predominantly birds), but at least 5-10% were due to mowing, and 10-20% were due to other causes, including entrapment in ditches and starvation. Chicks staying in fields that were cut before the next radio check were found much more often as mowing victims and somewhat more often as prey remains than chicks in fields not cut, indicating that predation includes a limited amount of scavenging. The predation hazard for godwit chicks was higher in recently cut or grazed fields than in the tall, uncut grasslands they preferred, while that for lapwing chicks was lowest in grazed fields. In godwit chicks, poor body condition increased mortality risk, not only from starvation but also from other causes. Predation on godwit chicks was thus enhanced by intensive farming through a decline in the availability of cover, augmented by a reduced body condition, possibly due to food availability problems. Changes in farming practice may therefore help reduce predation pressure, though the observed interactions explained only part of the high predation rate in godwits and none in lapwings. Predator abundance has increased in Dutch wet grassland regions, and chick predation has become a factor that should be considered in planning the type and location of conservation measures.

-Konklusjonen i en oversiktsartikkel fra Nederland i -08, var entydig på at utsatt slått som metode, ikke hadde vist effekt på å få flere fugleunger på vingene.

(The effect of «mosaic management» on the demography of black-tailed godwit *Limosa limosa* on farmland, *Journal of Applied Ecology*, aug.2008,

(<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2664.2008.01506.x/full>)

-En annen studie konkluderte med manglende effekt på bl.a. utsatt slått;

«Det er klart at eksisterende tiltak med AES(Agri-environment-schemes) ikke har stoppet den landsomfattende nedgangen av svarthalespove og andre eng-fugler.

(Tessissen og Soldaat 2006)»

Naturlige fiender(Predatorer)

To danske studier påpekte at det var naturlige fiender som var i stand til å ta ut store deler av ungfuglene før de kom på vingene.

»To undersøgelser på hhv. Vestmager og Tipperne har dog vist, at en meget høy andel af vadefuglenes æg i løbet af en sæson kan blive præderet, og på Tipperne har der også været

TIL Miljøverndepartementet, vedr. Høring-forslag til endringer i Forskrift om svarthalespove

en tilbakegang i bestandene af de tre truede engfugle, der svarer til den manglende rekruttering af nye ynglefugle, fordi der i en årrække kun er produsert få flyvefærdige unger. De få undersøgelsesresultater tyder på, at prædation – i hvert fald lokalt, og i nogle sæsoner – kan påvirke ungeproduktion og bestandsstørrelse

betydeligt.»Handlingsplan for truede engfugle (2005) <http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/27BD8A7D-8468-486B-AFC0-F23FE5C932CC/6922/533635.pdf>

Hva har resultatet vist lokalt på Orre/ Reve i de 2 årene som vi har hatt forskriften;

-I 2011 var det utsatt slått der ca 1/3 del av reirene var. Bøndene fikk forbud mot å slå gras til Fylkesmannen ga klarsignal.

Likevel kom det ifølge Fylkesmannen, ingen fugleunger på vingene.

I 2012 fikk bøndene dispensasjon til å slå graset. De tok hensyn til ungene så godt de kunne, og det året kom det ifølge telling fra Fylkesmannen, 9-11 fugleunger på vingene. Dette er en kort periode med små tall, men tallene går i bøndenes favør.

Vi vet at det er et stort trykk av naturlige fiender som tar ut fugleungene.

Bonde Magne Helleland har dokumentert med nattkamera hvordan rev og grevling tar vipeegg.

Undertegnede har selv observert at kråke og måke har tatt svarthalespoveunger.

Utenom hekking og predatorer, er det flere andre og vesentlige ting som bl.a. påvirker bestanden av bl.a svarthalespove;

-Manglende kunnskap om hva som skjer med trekkfuglene sør for Sahara

«Afrikatrekkernes tilbakegang skal undersøkes»

Av Magne Myklebust (05.11.2009). Lastet ned den 24.04.13 fra <http://www.birdlife.no/internasjonalt/nyheter/?id=503>

I Storbritannia blir bestandene av mange Afrikatrekkere stadig mindre. Nå ønsker britene å avdekke hvorfor det blir stadig færre turtelduer og gråfluesnappere på øygruppa. Forskere skal nå prøve å finne ut hva som skjer med fuglene i overvintringsområdene sør for Sahara.

I England viser hekkefugltakseringen til British Trust for Ornithology (BTO) en kraftig tilbakegang for mange Afrikatrekkere. Dette gjelder f.eks. gjøk, turteldue, sønattergal og gråfluesnapper. Fellesnevneren for mange av artene er at de trekker til områdene sør for Sahara for å tilbringe vinteren.

Den britiske Birdlife-partneren RSPB slår nå kreftene sammen med BTO for å finne ut årsakssammenhengene til at mange fuglearter returnerer fra Afrika i stadig mindre antall. Et stortilt forskningsprosjekt skal overvåke fugler langs en korridor som strekker seg fra kysten av Ghana til det nordlige Burkina Faso. Habitatene langs denne korridoren er så forskjellige som kystregnskog i Ghana til ørkenen i Sahara helt mot nord. BirdLife-partnerne i Ghana, Burkina Faso, Danmark og Nederland er involvert i prosjektet sammen med britene.

Dr. Danaë Sheehan i RSPB sier at «kunnskapen om artene på de britiske øyer er relativt god, men at man har liten eller ingen kunnskap om hva som skjer med dem i overvintringsområdene. Uten hjelp fra oss vil tilbakegangen til disse artene bare fortsette, og våre hekkebestander vil etterhvert bli farlig små.»

4

-Problem rundt tilbakegang av mais areal for fuglene i Portugal der de spiser seg opp under et stopp på det lange trekket; Her har de vist at tilbakegangen av areal til produksjon av mais i Portugal står i forhold til tilbakegang av individer med svarthalespove.

Resursbruk

Det er grunn til å stille spørsmål vedrørende den offentlige resursbruken i denne sammenhengen, når det ikke oppnås resultater.

Ifølge «Foreløpig handlingsplan for svarthalespove», er det satt av over 1 million pr år til forvaltning av svarthalespoven, inkludert penger til utsatt slått.

I tillegg er det forslag å bruke penger fra Regionalt Miljøprogram (Penger som er ment for å stimulere landbruket) til å ta areal ut av produksjon for å brukes til et prosjekt som gir en disfavør til bøndene. Dette må være feil bruk av disse midlene.

Forslag til endring av «Forskrift om Svarthalespove av 20.05.11», er nå ute på høring. Høringsfrist er 26.04.13.

Her er det mikroskopiske korreksjoner, som for bøndene ikke mildner inntrykket av at dette er en håpløs tvangstrøye som ingen ønsker.

Det er 3 ting som foreslås endret;

1) Slåtte tidspunkt foreslås endret fra senest 15.07 til 05.07.

Dette vil fortsatt være ca 4 uker for seint, og en får gras med mindre energi og feil struktur. Graset blir stivere, trevlete og seigt, har for lite energi og blir mindre egnet som dyrefór til melkekyr og dyr i vekst. Dess lengre tid etter optimalt slåttetidspunkt slått utsettes, dess dårligere blir fóret. Når graset blir trevlete og seigt, så ryker også kjettinger til foringsutstyret som følge av den økte belastningen. Det koster både tid og penger å reparere skadene. Foret må has ut manuelt, noe som er svært tungt og tidkrevende. Smørmangelen i 2012 kom delvis av at en hadde en dårlig sommer. Det ble mindre energi i graset, og dermed mindre fett i melken.

Bøndene får betalt for innhold av protein og fett, og for mengde melk. Det å produsere mye melk på godt gras, gir best økonomi i driften. Dette får vi ikke til med denne forskriften.

Det er agronomisk feil å ikke utnytte næringen i store mengder gras over store areal hvert år.

Forskriften gir flere slåtte tidspunkter -dvs vi mister stordriftfordelen.

I 2011 ble gården til undertegnede beslaglagt med ca 1/3 del av arealet. (ca 80 daa)

Fylkesmannen ga lov til å slå dette arealet på 3 ulike tidspunkter. Det resulterte i 3 førsteslåtter, En til rett tidspunkt på 2/3 deler av gården. I steden for å få gjort seg ferdig ila noen timer ekstra -når folk og utstyr var på plass, måtte en få «utsatt slått». Dette er ikke noe annet enn et fordekt uttrykk på «uår og feilproduksjon».

En uke etterpå ble det frigjort ca 20 mål, da var hekkingen der avsluttet. Så måtte vi ut med slåmaskin, la graset tørke 1-2 dager, få ballet graset (Som er en dyrere måte enn å legge i plansilo som vi pleier å gjøre med innleid maskinring). Så måtte vi kjøre ut hevd og kundstgjødsel. Til slutt måtte utsyr vaskes og smøres. Dette utgjorde 4-5 dager ekstra

5

TIL Miljøverndepartementet, vedr. Høring-forslag til endringer i Forskrift om svarthalespove

arbeid. Hvis det det da regner, må vi utsette slått ytterligere, og bruke tilsvarende flere dager.

Siste uken i juni ble de siste 20-30 daa frigjort, så da var det tredje gang med samme prosedyre på samme slått. Undertegnede måtte være igjen og passe graset og få dette i hus, mens kona og ungene reiste alene på den planlagte ferien. Dette nevnes ikke for å få medlidenhet, men for å belyse noe av den håpløse situasjonen miljømyndighetene påfører bøndene.

2.slått ble også påvirket, for graset som fikk utsatt slått var ikke klar for ny slått samtidig som det som ble høstet til rett tid. Problemene med utsatt slått forplanter seg utover hele resten av vekst-sesongen.

Dersom en tror det her bare er snakk om å betale seg ut med en «erstatning» og så er alt ok, så har de ikke skjont noe som helst om det å drive landbruk.

Her skal nevnes at bøndene vil kreve full erstatning for påført tap. Dette må beregnes i etterkant, når en ser hvilken konsekvens det har blitt for inneværende året.

Det dreier seg om merarbeid for «småskalajordbruk»/ forpris som varierer fra år til år. Det blir også mer ugras som følge av forsinket slått, for da går ugraset til modne frø som sprer seg. Pr. idag driver bøndene matproduksjon med lite behov for sprøyting, men denne forskriften har allerede medført mer sprøyting.

Det ligger også i forskriften at det skal være restriksjoner på beiting. Her er det konflikt med forskriftene som sier at kyr skal på beite i 12 uker En får redusert tilskudd av kyrne ikke går på beite.

Tiltaket har rettet seg inn mot 29 bønder i Klepp fra Hodne til Orre (mellom sjøen og Orrevannet)

De fleste av bøndene er aktive produsenter av gras som går til produksjon av melk og kjøtt. Årlig produseres 4,5 millioner liter melk. Tilsammen har vi 2600 storfe.

For å belyse ulempene som blir påført bøndene av forskriften, ble de to institusjonene som kjenner landbruket best invitert til å lage en konsekvensutredning;

Norsk Landbruksrådgivning avdeling Rogaland og Klepp Rekneskapslag lagde sammen en 7 siders vurdering av «økonomiske og driftsmessige konsekvenser for jordbruksdrift på gårdene som blir omfattet av vern av svarthalespove».

Det var entydig at dette ville medføre store konsekvenser for bøndene, og på sikt medføre fare for uttynning av produsentene.

Dette bl.a. fordi «det blir vanskelig-om ikke umulig å planlegge drift og fórproduksjon på en god måte». og for en næring som sliter med små økonomiske marginer og stor lånebelasnting-, vil en slik disfavour/ driftsulempe kunne få store utslag.

Hvordan har Fylkesmannen og Miljøverndepartementet selv vært med å belyse bivirkningene av tiltaket?

Bøndene har inntrykk av at myndighetene hele tiden har forsøkt å bagatellisere bivirkningene av tiltaket ved å «snakke dem vekk». I utgangspunktet -på den første

høringsrunden, der bøndene ikke ble innvitert til å belyse ulempene sine, så ble det påstått at dette «ikke ville ha noen konsekvens for igangværende drift» .

Etter 1 år med protester fra bøndene og en ekstern konsekvensutredning i bunn,, så måtte de snu og innrømme at «det har store konsekvenser for bøndene».

Også i år bruker de to modeller for å bagatellisere bivirkningene

1) De snakker bare om hva ett par svarthalespover trenger /beslaglegger av areal
(Dette året er det 20-30 daa, og ikke 30 daa som det var i 2011).

Dette er trolig det tiltaket som i nyere tid har størst evne til å ta ut av produksjon store areal med gras; Det snakkes ikke om det totale arealet denne fuglen kan brakkelegge av landbrukareal dersom det går som de håper på - at den skal formere seg godt i området. De vil heller ikke ut med hvor mange par de ser for seg at det skal være, før en slik restriksjon blir fjernet igjen. Men dersom en slik rødlistet art skal nedklassifiseres, må den opp i over 250 par, og skal hvert par ha 20 daa, er vi oppe i 5000 daa. Her sier representanter fra MD i møtet med bøndene at det kommer til fratrukk noe fra den nordnorske svarthalespoven (*Limosa islandica*). Likelvel er her tale om store areal på opptil flere tusen daa.

Pr. idag sies det at det er 20-25 hekkende par og ved 20 daa pr. par er vi oppe i 400-500daa) I tillegg kommer skade hvis en ikke får vanne områder som ligger bak et hekkende par og skader hvis en ikke får sprøyte eller gjødsle til rett tidspunkt - det ligger forslag om slike restriksjoner i «foreløpig handlingsplan til Svarthalespoven».

- Dette vil kunne påføre staten et utlegg på 660.000-825.000,- med den foreslåtte sats på 1650kr/ daa. I tillegg kommer utgifter til personer i administrasjon i Fylke og MD samt innleide konsulenter.

- Hvis bestanden øker til eks.200 par, vil dette bli en 10-dobling av utgiftene til 6-8 millioner, målt i dagens kroner! Tiltaket har ikke satt et tak for seg selv for hvor mange fugler som skal ha prioritet over matjorda!

- I tillegg kommer den erstatningssum bøndene vil kreve som faktisk påførte kostnader . Dette kan resultere i dyre runder i rettsvesenet, da det er forskjellige summer fra gård til gård, og en kan ikke før i etterkant si hvor store utgifter som har blitt påført den enkelte bonde.

Samfunnet påføres store utgifter for å ødelegge grunnlag for matproduksjon i matfylket Rogaland;

-Her er det fort snakk om mer enn 1-2 millioner kroner. Bøndene krever i tillegg erstatning for faktiske påførte kostnader og tap. Det blir store årlige utgifter for å ødelegge en næring som står klar til å produsere fornybar, nærprodusert mat for befolkningen i Rogaland og Norge for fremtiden.

- Er dette bærekraftig utvikling?

- I tillegg kommer tankegodset fra utrederene i «foreløpig handlingsplan til svarthalespoven « - med drømmer om å lukke drenering rundt Orrevannet og heve vannstanden i Orrevannet ; «For å sikre bedre hekkehabitater for svarthalespove og andre våtmarksarter, kunne det med fordel vært et langsiktig mål at Orrevannet eller deler av det kunne restaureres tilbake mot det som var utgangspunktet.» sitat fra foreløpig handlingsplan til svarthalespoven

TIL Miljøverndepartementet, vedr. Høring-forslag til endringer i Forskrift om svarthalespove

Dette vil ytterligere beslaglegge store arealer som kommer i tillegg til det vi allerede har nevnt. Her er det tydelig forvirring om hvordan det så ut for 40 år siden da fuglen kom. Orrevannet ble sist senket for ca 100 år siden og kan derfor ikke ha påvirket hekking til svarthalespove.

2) Bagatellisering nr to som Fylkesmannen i Rogaland forsøker seg med, er satsen for erstatning på 1650kr/ daa. som kompensasjon for utsatt slått.

I møtet med bøndene 22.03.13 forteller Landbrukssjefen hos Fylkesmannen, at denne satsen er tatt ut fra «hva det reknes å erstatte ett daa avling på 2 slåtter».....

Det som må belyses her er en konsekvensutredning på om det går å drive med grasproduksjon under et slikt regime som MD forsøker å innføre i området.

Bøndene sin klare oppfatning er nei.

Konsekvensutredningen fra Norsk Landbruksrådgiving er også klar på at dette får store negative følger med fare for avskalling av produsentmiljøet pga denne forskriften.

På spørsmål i fjor til representanter med Miljødepartementet om hva de trodde ville skje med svarthalespoven om det ble slutt på grasproduksjonen i området her, innrømmet de at «det hadde de ikke tenkt på»

Slik vi bøndene ser det, er forskriften blitt en stor belastning for bøndene som driver med grasproduksjon. Det er en diskurs i konkurransen med andre i næringen og ellers i samfunnet.

Ved korsveger som invistering eller ikke, vil svarthalespove-regime skape en skygge over fremtiden, som vil få produsentene til å tenke seg om to ganger, før de satser videre i denne retningen.

Manglende grasareal, vil gi manglende habitat for svarthalespoven.

Dette kan føre til ett av to mulige utfall;

Det ene er at fuglen forsvinner, slik den gjorde på Østlandet på 80- tallet. (Selv om den der kunne ha funnet vegen til Nordeuropas største innlands våtmarksdelta.Svarthalespoven er en engfugl i hekketiden, og ikke en «våtmarksfugel» som sådan. Den trives der det dyrkes eng, og grunnvannet står litt høyt)

Det andre er at fuglen flytter seg til andre grasproduserende bønder, som får samme diskurs, og som igjen bukker under for de økonomiske ulemper dette gir. Er det dette Miljøverndepartementet og Fylkesmannen i Rogaland vil?

Det er her underlig å se at et departement som sier de styrer etter «kunnskap» og «et føre var prinsipp» i forvaltningen, i så liten grad har interesse av å se på hvilke ulemper de påfører dem som blir berørt av tiltaket sitt.

Her til passer kritikken fra Direktoratet for Forvaltning og IKT (DIFI) i rapporten «Graves det dyp nok?»; De som blir berørte blir ikke involvert, Det føres lite konsekvensutredninger for å få frem ulemper for tiltak, og dette medfører et dårligere beslutningsgrunnlag for de som skal ta avgjørelser.

Feilvurderinger av sammenhenger;

Generelt kan vi si at svarthalespoven er en frukt av at det drives med grasproduksjon .

TIL Miljøverndepartementet, vedr. Høring-forslag til endringer i Forskrift om svarthalespove

Vi ser at MD og representanter fra Fylkesmannen i denne saken er mest opptatt av frukten, og ikke av hvordan det går med treet som frembringer frukten.

Hvis de bare trakter etter frukten og neglisjerer treet som bærer frukten, risikerer de å miste begge deler.

PERSPEKTIV PÅ MATPRODUKSJONEN FOR FREMTIDEN

- I Norge er 3 % av arealet dyrka mark.
- Rogaland har 10% av jordbruksarealet i Norge, men står for ca 20% av matproduksjonen.
- Norge ligger på Europas bunnplassering med en selvforsyningsgrad av mat på bare 40%.
- Verden trenger 60-70% økning i matproduksjonen innen 2050, og alle land er bedt om å bidra med økt matproduksjon på egen jord i eget land.
- Regjeringen har i Landbruksmeldingen sagt at de vil øke matproduksjonen med 20% de neste 20 årene (Dvs øke matproduksjonen i takt med folketallet)
- Står Miljøverndepartementet med sitt tiltak her på folkets side ved å brakklegge og ødelegge for matproduksjon midt i matfatet Rogaland?

Dette tror vi det er stor tvil om.

Vi bøndene vil bidra med å få frem konsekvensene av dette tiltaket som vi på ingen måte kan se at vi kan være med å gjennomføre. Det å ta store areal ut av matproduksjon er feil. Næringspolitisk er det også en stor feil å gi en gruppe næringsdrivende så stor ulempe som dette representerer.

Er det dette politikerene tenkte på da Naturmangfoldloven ble vedtatt?

Konklusjon;

-Forskrift om svarthalespoven med utsatt slått er bevist å ha ingen effekt. Den har bare ulemper, og er moden for å avskaffes

Den ble innført ved en ensidig belysning av fordeler, mens ulempene ble neglisjert.

MD har selv snudd i dette fra å si at «det ikke har konsekvenser for bøndene», til at det har «store konsekvenser for bøndene».

Likevel bagatelliserer de omfanget av forskriften, som vil kunne ødelegge avling på opptil flere tusen dekar høyproduktiv matjord.

-De forslag til endringer som foreligger, er mikroskopiske.

-Endringene forandrer ikke på at forskriften vil ha store økonomiske og driftsmessige konsekvenser for grasproduserende bønder.

-Forskriften vil føre til avskalling av produsenter i området.

-Vi ser at MD og Fylkesmannen i Rogaland er mer opptatt av at fuglen skal klare seg, og bagatelliserer ulempen for bøndene. De har vist manglende evne til å frembringe relevante motargumenter og gir dermed beslutningstakere dårlig grunnlag for å ta gode valg for samfunnet for fremtiden.

-Hvis bøndene må slutte med grasproduksjon, så vil fuglen miste sitt habitat på Jæren, og vi får en forskrift som virker mot seg selv! Allerede idag ser vi reduksjon i areal av gras-produksjon i dette området etter at forskriften kom.

TIL Miljøverndepartementet, vedr. Høring-forslag til endringer i Forskrift om svarthalespove

9

-Forskriften har ingen effekt, men bare bivirkninger. Innen medisinsk terminologi kalles en slik «medisin» for gift, og blir avregistrert.

-Folk og folkevalgte må våkne og kjempe for matproduksjon i matfylket Rogaland. MD og Fylkesmannen i Rogaland står for en manglende bærekraftig forvaltningen idenne saken.

De kan ikke regne med et velvillig samabeid fra bøndene i denne saken.

Vi har tro på at det finnes politikere og embedsmenn med sundt bondevett, som har enve til å se de store sammenhenger, og evne til å snu saken.

Som f.eks ved de nylige konklusjonene ang. 4-felts veg på E6 ved Hamar; «Dyrket mark, lokale interesser og økonomi må veie tyngre enn hensynet til verneverdier i området»

Orre 15.04.13

Kjell Harald Hørpestad

Bonde og talsperson for Grunneigerlaget av 29 berørte grunneigere.

26/4-13
Kjell Harald Hørpestad